

Pētījumi

Publicēts: 17.08.2020.

Informācija par Veselības ministrijas īstenotajiem sabiedrības veselības pētījumiem

Pētījums par psihisku traucējumu un pašnāvnieciskas uzvedības izplatību Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā [↗](#) ▼

Pētījuma plānotais izpildes laiks: no 2019.gada jūlija līdz 2021.gada jūnijam

Pētījuma mērķis: noskaidrot psihisko traucējumu un pašnāvnieciskas uzvedības izplatību Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā pirms un pēc Covid-19 vīrusa krīzes.

Pētījumu īsteno Rīgas Stradiņa universitāte un SIA "TNS Latvia" (Latvijā darbojas ar vārdu Kantar) pēc LR Veselības ministrijas pasūtījuma ESF projekta "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" Nr. 9.2.4.1/16/I/001 ietvaros (iepirkuma identifikācijas numurs VM 2018/32/ESF).

Pētījuma ietvaros pieredzējuši SIA "TNS Latvia" intervētāji veiks 5150 intervijas ar Latvijas iedzīvotājiem. Mājsaimniecību, kurās tiek veiktas intervijas, izvēle notiek pēc nejaušības principa.

Pētījuma mērķa grupa: pilngadību sasniegušie Latvijas iedzīvotāji (t.i., vecumā virs 18 gadiem (ieskaitot)).

Pētījuma dizains – kvantitatīvs šķēsgriezuma Latvijas pieaugušo iedzīvotāju pētījums.

Pētījuma ietvaros pieredzējuši SIA "TNS Latvia" intervētāji veiks 5150 intervijas ar Latvijas iedzīvotājiem. Mājsaimniecību, kurās tiek veiktas intervijas, izvēle notiek pēc nejaušības principa.

Pētījums palīdzēs identificēt Latvijas iedzīvotāju riska grupu psiholoģiskos raksturojumus un noskaidrot, kādi ir mūsu valsts pieaugušo iedzīvotāju COVID-19 pandēmijas negatīvo psiholoģisko seku un psihisko labklājību veicinošie objektīvie un subjektīvie faktori, tostarp ārējie un iekšējie resursi (atbalsta avoti), sociālo problēmu risināšanas prasmes (problēmas identificēšana, mērķa noteikšana, piemērota risinājuma atrašana un problēmas risinājuma rezultātu novērtēšana), spēja veikt adekvātu situācijas novērtējums, kritiskā domāšana, lai identificētu visefektīvākās pārvarēšanas stratēģijas un faktorus, kas kalpos par bāzi, lai veidotu pamatotus ieteikumus koronavīrusa radīto seku pārvarēšanai.

Pētījumu īsteno Rīgas Stradiņa universitātes Sabiedrības veselības institūts pēc Veselības ministrijas pasūtījuma ESF projekta "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" Nr. 9.2.4.1/16/l/001 ietvaros (iepirkuma identifikācijas numurs VM 2019/18/ESF).

Pētījuma lauka darba veikšanai RSU noslēdzis sabiedrības līgumu pakalpojuma līguma izpildei ar socioloģisko pētījumu kompāniju SIA "TNS Latvia".

Pētījuma plānotais izpildes laiks: 2020.gada aprīlis – 2021.gada oktobris (18 mēneši)

Pētījuma mērķis: noskaidrot seksuālās un reproduktīvās veselības stāvokļa izmaiņu un to ietekmējošo faktoru tendences 15 - 64 gadu vecu Latvijas iedzīvotāju vidū.

Pētījuma mērķa grupu veido 15 - 64 (ieskaitot) gadus vecie iedzīvotāji Latvijā.

Pētījuma dizains: kvantitatīvs šķērsriezuma pētījums reprezentatīvā Latvijas iedzīvotāju vecumā no 15 gadiem (ieskaitot) līdz 64 gadiem (ieskaitot) paraugkopā.

Pētījuma datu savākšanas process:

1. Informācijas iegūšana notiks saskaņā ar vispārpieņemtiem pētījumu veikšanas prakses un ētikas pamatprincipiem.
2. Aptauja notiks respondentu dzīvesvietās.
3. Intervijas veiks apmācīti intervētāji.
4. Iedzīvotāju anketēšana notiks ar anketu paš aizpildes metodi, proti, aptaujas anketa jā aizpilda pašam respondentam, pēc aizpildīšanas jāievieto aploksnē, jāaizlīmē tā un jāatdod intervētājam.
5. Pirms aptaujas anketas izsniegšanas respondentam intervētājs izskaidros pētījuma mērķi, informēs respondentu, ka dalība pētījumā ir brīvprātīga un iegūtā informācija būs anonīma, kā arī iegūs mutisku piekrišanu no respondenta vai arī rakstisku vismaz viena vecāka vai likumiskā pārstāvja piekrišanu par dalību pētījumā gadījumā, ja respondents nebūs sasniedzis 16 gadu vecumu. Respondentam tiks atstāta arī informācijas lapa, kurā būs norādīta informācija par pētījumu, kā arī pētījuma veicēja kontaktinformācija.
6. Pētījumā tiks ievērotas respondenta tiesības uz informācijas konfidencialitāti. Tiks nodrošināta personu anonimitāte, apzīmējot anketas ar katram respondentam unikālu identifikācijas kodu.
7. Plānotais intervijas veikšanas laiks vienam respondentam ir 40 minūtes.

Pētījuma rezultāti būs zinātnisks pamats, lai izstrādātu turpmāko rīcības programmu, lai uzlabotu Latvijas iedzīvotāju zināšanas par aizsargāšanos no nevēlamas grūtniecības un seksuāli transmisīvajām infekcijām, dažādām ģimenes plānošanas metodēm, vardarbību partnerattiecībās, par seksuālās un reproduktīvās veselības izglītību.

Izglītības iestāžu vides kvalitātes un drošuma pētījums

(2017.gada oktobris līdz 2022.gada novembris)

Pētījuma mērķis: izvērtēt Latvijas vispārizglītojošo mācību iestāžu vides kvalitātes svarīgu rādītāju-iekštelpu CO² koncentrāciju, veicot objektīvus mērījumus, un sagatavot uz pierādījumiem balstītus ieteikumus izglītības iestāžu iekštelpu gaisa kvalitātes uzlabošanai.

Latvijas iedzīvotāju kardiovaskulāro un citu neinfekcijas slimību riska faktoru šķērsriezuma pētījums

(no 2018.gada augusta līdz 2020.gada septembris)

Pētījuma mērķis: iegūt kardiovaskulāro un citu neinfekcijas slimību riska faktoru izplatības raksturojumu visā Latvijas pieaugušo populācijā.

Pētījums par sāls patēriņu un joda patēriņu Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā

(no 2018.gada jūnija līdz 2020.gada jūnijs)

Pētījuma mērķis: novērtēt Latvijas iedzīvotāju uzņemtā sāls un joda daudzumu, izvērtējot iedzīvotāju sniegtos uztura datus un 24 stundu urīna paraugu analītiskos mērījumus.

Pētījums par alkohola un citu atkarību izraisošo vielu lietošanu grūtniecības laikā

(no 2019.gada decembra līdz 2020.gada maijam)

Pētījuma mērķis: noskaidrot smēķēšanas, alkohola, kā arī nelegālo atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatību grūtniecības laikā un šo paradumu asociētos faktorus Latvijā, lai plānotu un īstenotu nepieciešamo uz pierādījumiem balstītu profilakses pasākumu apjomu valsts mērogā.

Latvijas iedzīvotāju vīrs darbaspējas vecuma veselību ietekmējošo paradumu un funkcionālo spēju pētījums

(2018.gada decembris līdz 2020.gada februāris)

Pētījuma mērķis: iegūt uz pierādījumiem balstītu informāciju par veselību ietekmējošiem paradumiem un funkcionālām spējām reprezentatīvā populācijā Latvijas iedzīvotājiem vecumā no 65 gadu vecuma. Ar pētījumu var iepazīties vietnē esparveselibu.lv

Fiziskās aktivitātes veicinošas vides pētījuma veikšana izglītības iestādēs īstenošanai

(no 2018.gada decembra līdz 2020.gada februārim)

Pētījuma mērķis: noskaidrot fizisko aktivitāti ierobežojošos un veicinošos faktorus izglītības iestādēs. Ar pētījumu var iepazīties vietnē esparveselibu.lv

Procesu atkarību (azartspēles, datoratkarība, jaunās tehnoloģijas, u.c.) izplatība Latvijas iedzīvotājiem un to ietekmējošie riska faktori

(no 2018.gada janvāra līdz 2019.gada maijam)

Pētījuma mērķis: noskaidrot procesu atkarību (azartspēļu atkarība, sociālo mediju atkarība, datorspēļu atkarība) un asociētās uzvedības izplatību un to ietekmējošos faktorus Latvijas iedzīvotāju vidū. Ar pētījumu var iepazīties vietnē esparveselibu.lv

<https://www.vm.gov.lv/lv/petijumi>